

Velja v Ljubljani in po pošti:
celo leto . . . K 240.—
pol leta . . . 120.—
četrt leta . . . 60.—
za mesec . . . 20.—
Za inozemstvo:
celo leto . . . K 400.—
pol leta . . . 200.—
četrt leta . . . 100.—
za mesec . . . 35.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja
Novi naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.
računajo po oštari in sicer ter 55 mm za enkrat 2 K kraj popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1. Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Važni sklepi plebiscitne komisije.

LDU Celovec, 20. sept. Danes je plebiscitna komisija sprejela nastopne važne sklepe: 1. V občini, ki šteje večje število glasovalcev, bo več glasovalnih prostorov. In sicer približno za vsakih 600 glasovalcev po en glasovalni prostor. Ta sklep se je sprejel z ozirom na željo, da ne bi trajalo glasovanje dva ali celo več dni.

3. Vsak glasovalec dobi pred vstopom v glasovalni prostor kuverto, v kateri bosta ena bela in ena zelena glasovnica. V posebni celici raztrže glasovalec glasovnico za ono državo, za katero noče glasovati ter vtakne obe glasovnici (celo in raztrgano) v kuverto, ki jo nato odda.

Iz Celovca poročajo: Poveljnikom orožniških čet v Velikovem, Borovljah in Celovcu bodo pridruženi za kontrolo ententni častniki.

Svečan sprejem regenta v Sarajevu.

LDU, Sarajevo, 19. septembra. Okrog polnoči so se pričela zbirati velike množice ljudstva na ulicah. Od Kloška pa do tobačne tovarne ter do Marijinega dvora so stali uradniške obitelji in delavci, ki so došli iz okolice. Pri čakalnic lokalne železnice je postavljen velik klošč, okrašen z državnim grbom, z zastavicami in zelenjem ter pokrit s preprogami. Okoli njega so se postavili civilni, vojaški in cerkveni dostojanstveniki. Na vseh licih je bilo vtediti navdušenje in veselje. — Ob 17.30 je

došel dvorni vlak s prestolonaslednikom in njegovim spremstvom. Navdušeni življenji so zaorili, godba je zavrnila vse tri narodne himne. Voz, v katerem je potoval regent, je bil poln cvetja. Regent je pozdravil častniški zbor z besedami: »Pomenci Bog, junaki!« Nato je obšel častno četo, potem se je vrnil k klošču, kjer mu je predsednik občine izrekel dobrodošlico. Sprevod do dvora je bil slajzen triumfalen pohod.

Končno število poslancev konstituante.

Beograd, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Državni odbor je zaključil razpravo o številu poslancev za konstituanto in o razdelitvi na posamezne pokrajine. »Slobodne Novine« priobčujeta poročilo in končnojavne sklepe Državnega odbora. Vsa država se razdeli v 58 volilnih okrajev, ki volijo skupno 419 poslancev. Beo-

grad jih voli 6, Zagreb 5, Ljubljana 4. Po pokrajinskih odpade na Srbijo z Macedonijo 158 mandatov, na Slovenijo 40, ozir., če se Koroška ne bi mogla voliti, začasno samo 38, na Črno goro 10, na Dalmacijo 11, na Hrvatsko in Slavonijo 93, na Bosno in Hercegovino 63, na Vojvodino 44.

Razdor v radikalni stranki.

Beograd, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Ze dolga tleči spor v radikalni stranki e bruhnil sedaj na svetlo. V »Samopomoči« je priobčil Protiš oster uvodnik proti ukazne-

mu zakonu in ministru za konstituanto Markoviču, ki je zakon izdelal. Markovič je vsled tega odložil glavno uredništvo »Samoprave.«

ANTANTINI ČLANI RAZMEJITVENE KOMISIJE ZOPET V MARIBORU.

Maribor, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Antantini člani razmejitvene komisije so dospeli danes zjutraj iz Beograda z vlakom v Zidani most, od koder so se potem z avtomobili povrnili v Maribor.

PRVI DIPLOMATSKI SPREJEM PRI DR. TRUMBIČU.

LDU Beograd, 19. septembra. Zunanji minister dr. Trumbić, je včeraj sprejel prvikat člana diplomatskega zbora, danes pa se sprejel vse uradnike zunanjega ministrstva, ki so se mu prišli predstaviti.

PLAČE NAŠIH POSLANIKOV.

LDU Beograd, 19. septembra. ministriški svet je sklenil, da se

zvišajo plače našim poslanikom v Londonu, Parizu in Washingtonu na 5000 frankov mesečno. Poslaniki v drugih kraljih imajo mesečno samo 4000 frankov.

KUGA NA REKI?

Milan, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Corriere della Sera poroča iz Reke, da so se pojavili tam 4 slučajni kuge. Vsled tega so zaprta vsa gledališča in kinematografi.

REGENT OBIŠČE ČRNO GORO IN DALMACIJO.

LDU Beograd, 19. sept. Dobro poučeni krogi trdijo, da poseti regent sponiadi Črno goro in Dalmacijo.

REVOLUCIONARNI DOGODKI V ITALIJI.

Berlin, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Iz Rima poročajo, da je zasedla mnogo najemnikov stanovanj več hiš in lastnike hiš pogonalo. Na hišah so izobesili nato rdeče zastave.

Berlin, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Italijanski listi poročajo, da so poljedelski delavci prišli in razorožili v Turinu mnogo oficirjev ter jih potem izpustili.

Berlin, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Kakor poročajo iz Rima, je eksplodirala v soboto v borznem poslopu v Genovi bomba, ki pa je povzročila samostvarno škodo. Po nadaljnjih poročilih iz Milana, je zletelo istega dne v Mantui skladišče smodnika v zrak. Mrtvih je 5 oseb. Skladišče so spustili v zrak v karabinjerje preobličeni revolucionarji.

AMERIKA PROTI ITALIJI.

New York, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Ameriški listi pišejo v zadnjem času zelo ostro proti Italiji. Očitajo Glottitija in njegovi vladi, da ne znajo nastopiti pravi očitno boljševeškemu gibanju v gornji Italiji. Amerika ne more podprati nobene države, kjer se širi komunizem, pa bo zato nastopila tudi proti Italiji. Ako rimska vlada ne naredi kmalu reda, bo Amerika uknila vsak vvoz v Italijo.

MALA ANTANTA KOT NADOMEŠTILO ZA AVSTRO - OGRSKO.

LDU Pariz, 20. septembra. (Havas.) »Petit Parisien« priobčuje članek češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, v katerem dr. Beneš z ozirom na razne komentarje o mali antanti izjavlja, da domnina pogajanja v Beogradu in Bukarešti za njega podlago za gospodarsko in politično obnovo Srednje Evrope. Temeljno načelo, ki ga sedaj in vedno vodi, je neobhodna potreba miru in organizacije Srednje Evrope. Vsa pogajanja in dogovori so v duhu politike velike antante, ki je od premirja leta 1918 naprej stremila za tem, nadomestiti organizacijo, ki jo je prej tvorila avstro-ogrsko monarhija, z novim političnim sistemom, ki v nasledstvenih državah zaletni koristi prejšnjega režima brez napak. Končno poudarja dr. Beneš, da bo mala antanta vodila priateljsko politiko proti Avstriji in Ogrski.

PREDSEDNIK DECHANEL V BLAZNICI.

Zeneva, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Zdravstveno stanje Dechanelovo je vedno slabše. Ker so se pri njem pokazali očito znaki blaznosti, so ga drebitali v blaznico.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

XXI.

Pazite na čebriče.

Ko je stopil Capestang iz Angoulemeškega dvorca, se mu je zdelo, kakor bi imel žerjavico v glavi. Ihtenje ga je sililo in kletve so mu gohtale v grlu; nairaiši bi se bil znesel nad vsem svetom zaradi katastrofe, ki se je zgignjala nani.

Toda vkljub nesreči in vzlic temu, da je njegovo srce prekipovalo žalosti za Gizelo, so mu neprestano in čedalje strašneje odmevale v glavi besede, ki so bile krive, da je v kleti zavpil od groze ter izdal zaročnikom svojo navzočnost: »Nocoj bo francoski kralji zastrupljeni!«

Oh, teči v Louvre, vdreti vani kakorkoli, izsiliti si pot do Ludvika in ga posvariti! Kako naj pride o pravem času? Morda te prepozno že zda! Zakaj se je moral odpraviti z doma peš, brez svojega Bliska!

»Cogolin!... Kje si, lopov? Oti, malopridnež! Gotovo je šel v, kako beznico in se napil!«

V znamenju avtonomije.

Kakor je bilo pričakovati, hite vse stranke označevati svoje stališče glede ustavnega načrta, saj bo ustvaritev ustave tvorila glavno nalogo konstituante. Stranke so v glavnih obrisih nenavadno hitro pokazale svoje ustavne programe, toda — le v glavnih obrisih. To se pravi, domala vse so se izjavile za avtonomijo Slovenije, oziroma za razdelitev države v provinca ali pokrajine, ki bodo opravljale gotov del javnih poslov v okviru pokrajinske avtonomije.

Klerikalci in socialni demokrati so bili že od vsega začetka za decentralizacijo; bila je podoba, da gredo posamezniki v svojih avtonomističnih težnjah precej daleč, dasi prečelnih izjav ni bilo ne silail, ne čitali. Očividno so tudi med njimi obstajale znatnejše notranje razlike v naziranjih.

Klerikalci so že koj po razpisu volitev nastopili z geslom: avtonomija! Socialni demokrati priobčujeta v nedeljskem »Najpreju« program za avtonomijo, izjavljajoč se za to, da ostanejo nekatere zadeve vselj državi skupne, za druge pa da sklene državni zbor le okvirne zakone. Istočasno je dr. Tavčar, ki predstavlja še vedno močno frakcijo v demokratiški stranki, priobčil v »Slov. Narod« članek »za veliko, veliko avtonomijo«. Na gestanku napredno inteligence, ki ga je sklical za nedeljo 19. t. m. dr. Zerjav v Ljubljano, je bila letotako v ospredju razgovora razprava o avtonomiji in določiti razmejitve med državno upravo in pokrajinsko samoupravo. Samostojna kmetijska stranka, ki se gotovo pri volitvah izkaže kot dokaj močan politični faktor, sicer menda še ni precizirala svojega stališča, toda izjava Ivana Ureka,

enega glavnih strankinih voditeljev, v zadnji številki »Kmetijskega lista«, kjer se izraza proti centralizmu, kaže, da bo cela stranka sledila tej smeri. Da se narodno-socialna stranka ne bo izjavila dosti drugače, smemo, sodeč, po njenih voditeljih, tudi sklepati.

Tako za centralizem pri nas danes ne nastopa nič več, razen — komunistične stranke, ki pa je v to poklicana po celi svoji socialno-politični ideologiji.

S tem se pa ne pravi, da se glede avtonomnega vprašanja ne bomo več lasali. Nasprotno; zakaj med avtonomijo in avtonomijo je lahko že velik razloček. Zda bo šlo predvsem zato, kaj ostane pridržanega državnih oblasti in kaj pokrajinski. Pri tem bo odločil dostikrat, ako ne vedno, strankarsko-politični nagib. Klasičen primer zato bo bržkone na pr. vprašanje, ali naj so ljudske šole v državni ali pokrajinski upravi. Dalje vprašanje, ali je deželna vlada oziroma njen predsednik odgovoren skupščini ali osrednji oblasti. Navedli smo le dva slučaja, ki bosta gotovo v kratkem predmet srdite polemike; podobnih sporov in vprašanj med našimi avtonomisti bo brez dvoma še mnogo. Zlasti ker se bo živahno obravnavalo vprašanje, kdo je lekrav avtonomist, in kdo je navidezno, vse pod vidikom stranknih političnih motivov.

No, in naposled se moramo natančno informirati, kaj mislijo o ustavi stranke v ostalih delih našega naroda. Imamo že nekaj načrtov posameznikov, v kratkem pa se obeta, da tudi celote pokažejo svoje programe. Potem si bomo lahko napravili perspektivo.

NOVE ŽELEZNIŠKE PROGE.

LDU Beograd, 19. septembra. Delo za vzpostavljenje novih železniških prog je zelo intenzivno. Država je odobrila v to svrhu kredit 40 milijonov dinarjev. V Srbiji se bodo nadaljevala dela na progi Beograd—Smederevo — Mala Krnja — Požarevac in na progi Knjaževac — Niš — Užice — Vardište. V Makedoniji se zgradi proga, da se spoji Kičevo z Ohridom in Ohrida z Bitoljem. Proga Gradsko — Prilep—Bitoli je pričela delovati. Tudi se bo trasirala proga, ki bo zvezala Beograd z morjem. Zgradili bodo tudi železnico iz Beograda vzdolž Save v Šabac ter vzdolž Drine, skozi dolino Pivo in skozi Črno goro v Boko Kotorsko.

VELENEMŠKA SKUPŠČINA NA DUNAJU.

Dunaj, 20. septembra. (Izvirno poročilo.) Včeraj je priredila pred dunajskim rotovžem nacionalna zveza nemških oficirjev zaeno z raznimi nemškimi nacionalnimi društvi veliko protestno zborovanje proti tlačitju Nemcev v Evropi. Zborovalcev se je zbralo okrog 100.000. Govorilo je 12 govornikov na raznih mestih. Med nji-

mi tudi v imenu Nemčije major von Schilling. Govorniki so bili tudi za priključitev Avstrije k Nemčiji in proti zročitvi vojnih krivcev, ki jih zahtevata Italija in Jugoslavija. Končno je zapel Niederösterreichischer Sängerbund več nacionalnih pesmi, med njimi »Deutschland, Deutschland über alles« . . . katero je pelo vse zbrano občinstvo.

BORZA.

Curib, Berlin, 9. New York 613, London 21.83, Pariz 42.50, Milan 27, Praga 8, Beograd 21, Zagreb 4.95, Budimpešta 2.10, Dunaj 2.70.

Dunaj, Zagreb 236—256, Budimpešta 95—105, Varšava 100—114, češko krono 378—404, dinarji 950—1000.

Beograd, Francoski franki 197 do 198, dolarji 29—29.50, lire 127—128, češko krono 45, avstr. krono 10.10.

LDU, Zagreb, 20. septembra. Valute: ameriški dolarji 116—116.50, avstrijske krono 40.50—41, češkoslovaške krono 168, francoski franki 750—790, napoleonovski 416—425, nemško marko 188—194, romunski lei 226—232, italijanske lire 500 do 504, turške lire v zlatu 480.

Beograd, Pšenica 205—208, koruza 82, banatska koruza 80, macedonski ječmen 122, moka 6—335, mast 975. Cene v dinarjih za 100 kg.

M. Zévaco: Kraljev vitez.

Zgodovinski roman. (Dalle.) »Poslušajte me, oče, in vi, gospodje!« je odgovorila pogumna devotica. »Nihče izmed vas ni mani zavzet za uspeh vaših načrtov, nego sem jaz, in vendar, nihče ni storil zante več od mene. Da ste zdati tukaj zbrani, da so se lahko vršila posvetovanja v Meudonu, da se bližajo vaši vresničenju — vse to je moja zasluga. Priznati jo morate vsi, najbolj pa vi, moi oče. Toda jaz, vaša prava in resnična voditeljica, nisem zahtevala vzlic svojim zaslugam dosti se nikake nagrade. Gospod Guizski ima svojo delež, gospod Condéški svolega, in vi ostali takisto; vsakomur te zagotovlileno, kar mu gre. Gospoda, zdati tistim tudi jaz. Ne sklicujem se na vaše velikodušje; zahtevam le izpolnitev pogodbe. Moi delež je prostost gospoda viteza de Capestanga. Idite, gospod, svobodni ste. Nihče

teh plemičev vas ne bo zadrževal!«

S prirotenim veličanstvom je iztegnila roko. Zarotniki so sklonili glave in stopili vsaksebi. Capestangu v znamenje, da mu je prosta pot, Capestang se je globoko poklonil Gizeli, ne da bi rekel besedo. Nato je odšel s ponosnim in mirnim korakom; na prvi stopnici se je ozrl. Še enkrat so se srečale njegove oči z Gizelinimi. Pogled se je objel s pogledom, a le za hip. Počasi je stopal vitez na vrh ter izgnil zarotnikom izpred oči.

»Niti besede nismo zahtevali od njeza, da ne izda ničesar!« je kriknil Cinq-Mars, zelen od gneva.

»Vitez de Capestang vas ne izda!« je rekla Gizela.

»Kdo iamči zani?«

»Jaz!« je odgovorila. »Jaz, s svojo glavo in svojo lastno besedo!«

Votvoja Angoulemeški je stopil k nji, videč, da ji je lice belečilo od snega. Razprostrl je roke, in Gizela se je zgrudila vanje brez zavesti.

»Tu noter!« je velel prejšnil glas, in mož mu je pokazal vrata na desni strani oboka. dočim je ostal veliki, masivni portal v ozadiju zaprt kakor prei.

»Prenozen hom!« je zaškrinjal vitez sam pri sebi.

Toda vstopil je. Zagledal se je v prostorni stražnici in takoi onazil v zadnji steni steklena vrata, ki so držala na notranje grajsko dvorišče. Tucait švicarjev je sedelo v tem prostoru na stolcih in klopedih. Podčastnik, ki je poveleval straži, je vprašal viteza z močnim nemškim naglasom: »Česa iščete tu?«

»Govoriti moram nemudoma z vardnim kapetanom! Življenje visoke osebe, ki je ne morem imenovati, je v nevarnosti. Tak podvzaitte se vendar! Pošlite poni, ali pa me rajiš pelite k niemu! Nu, dajte že, corbacque!«

»Der Teufel!« je odgovoril narednik, da ne bi ostal na dolgu. »Hudčimansko se vam mudi, gospod plemič! Pazite, prosim, na čebriče... Pravite, da gre za njino stvar?«

»Lono se kaže!« je vzdihnil vitez, otrajše si pot.

»Onkraj tarka se je pojavila svetilka.

»Napreil!« je kriknil glas. Capestang je planil čez most in stobil pod obok

Skupščina C. M. D.

V nedeljo se je vršila v Narodnem domu v Ljubljani XXXI. velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metodja. Obisk ni bil takšen, kakoršen bi bil pričakovati vsled velikega pomena Družbe C. M. za naš narod. V primeroma velikem številu je bilo zastopano naše narodno ženstvo. Ključno s tem pokazalo, da ve ceniti važnost Družbe C. M.

Skupščino je otvoril ob 10. dopoldne družbin dolgoletni predsednik g. Andrej Senekovič. Pozdravil je došle skupščinarje, predvsem zastopnike za Trst in Maribor ter ljubljanskega župana dr. Tavčarja in podžupana dr. Trillerja. Prvomestnik je orisal nato delovanje Družbe v preteklem letu in nam jasno naslikal zlasti križev pot šolskega delovanja v zasedenem ozemlju. Poročal je nadalje, da je družbeno šolo v Gorici granata, ki je padla v njo, močno poškodovana. Vsled tega in tudi zato, ker v Gorici ni bilo mogoče dobiti dovoljenja za slovensko šolo, je odbor razvaljeval te hiše prodal za 135.000 kron. Sicer pa ima šolski dom v Gorici še več šolskih stavb na razpolago. Družba ho prodala tudi svojo stavbo v Krmini. Prvomestnik se spominja nato umrlih družbinih članov, nakar so se v počastitev njihovega spomina dvignili navzoči s sedežev.

Za prvomestnikom se je ozglasil k besedi ljubljanski podžupan dr. Triller in pozdravil skupščino v imenu ljubljanske mestne občine. Povdarjal je med drugim, da te danes potreba družbe C. M. mnogo večja, nego je bila kdaj prej.

Nato je podal poročilo o družbinem delovanju družbin tainik g. Inž. Mackovšek. Pri tej priliki je obrazložil razliko med družbo C. M. in Jugoslovansko Matico, ki v svojem delovanju ne tekmujeta, temveč se samo spopolnjujeta. Pozivljal je skupščinarje na delo za Koroško, kati v treh tednih bo obleiscit in bo padla usodna odločitev o Korotanu. Apelira tudi na časopisje, naj v tem oziru vrši svojo narodno dolžnost; nadalje omenja nemške propagandne liste, ki enostavno s škarijami nišajo, to je, da izrezujejo iz naših listov vesti in jih natiskujejo. Veliko je slušalcev, v katerih se dajo celo naši zavedni luđe preslepiti in širijo nesmiselne vesti, češ, da je naša zmaza na Koroškem dvomiliva. Na tak način se zmage ne dosežajo. Končal je poročilo z vzklikom: Živela Koroška!

Blagajniško poročilo je podal notar g. Hudovernik. Družba je imela 31. decembra 1919 skupnega premoženja 1.107.074 kron 12 vin., a dne 31. decembra 1918 1.214.096 kron 59 vin. Skupno kremoženje se je v letu 1919 zmanjšalo toraj za 107.022 kron 47 v. Dohodki družbe bi bili v norm. časih zadovoljivi, vsaj nadkriljujoče dohodke iz leta 1918 za okrog 54.000 kron. a izdatki znašajo 463.947 kron. v primeru z omlni iz leta 1918 v znesku 283.839 kron za okrog 180.000 kron več. G. poročevalc ponovno ozarija, da je družba danes bolj potrebna kot je bila mogoče celo za časa avstrijske sužnosti. Saj imamo še mnogo neodrešenih bratov. Ako ne bo slovensko občinstvo v bodoče izdatneše podpiralo Družbe, bo morala ta svoje delovanje skrajšati, mogoče celo ustaviti. Opozoril je tudi na to, da Jugoslovanska Matica ni konkurenčno društvo in tudi ne nasprotuje delovanju družbe C. M. Nekateri krogi pomisleke napačno delovanje Jugoslovanske Maticje, ako mislijo, da je z njeno ustanovitvijo nastala Družba C. M. nepotrena. Končal je s pozivom na intenzivno delovanje za Družbo C. M.

Po predavanjih poročevalcev se je razvila debata, v katero so posegeli dr. Pirkmaier, dr. Kramer in dr. Novak. Popoldne se je razprava nadaljevala in so se je udeležili dr. Oražem, ki je govoril o zdravstveni organizaciji in se je izjavil za ohranitev institucije zdravstvenih odsekov, dr. Žerjav, dr. Vošnjak ter nadzornik Jelenc, ki so obravnavali šolsko vprašanje, ter dr. Babnik, ki se je izrekel za centralistično sodno upravo.

Poročevalc dr. Steska je bil na koncu naprošen, da izdela načrt pokrajinske avtonomije.

Pri volitvah so bili per acclamationem za tri leta zopet izvoljeni v odbor dosedanj odborniki. Na mesto župnika Vrhovnika, ki je vsled starosti odstopil, je bila za dobo enega leta izvoljena v odbor ga. Ana Podkrajškova, župnika Vrhovnika, ki je častni član Družbe, se je izrekla posebnah zahvalah skupščine.

Na skupščini se je sklenilo nato povzpeti članarino na 12 kron, ustanovno na 60 kron in dopolnilno na 2 kroni. Spremenila se je malo tudi ena točka pravil. Sprememba pa ni bistvena. K koncu je prečital prvomestnik pozdrav seniora C. M. 94 letnega notaria Luko Svetca ter zaključil zborovanje z apelom na delovanje onih podružnic, ki še ne delujejo.

Popoldne se je vršila veselica v Narodnem domu, ki pa ni bila preveč obiskana. Šele na večer je veselica oživela. Pri veselici so sodelovali tudi pevci ljubljanskega Zvona in Slavca ter godba dravske divizije pod vodstvom kapelnika dr. Cerina.

Anketa o ustavnem vprašanju.

V nedeljo dopoldne se je sestala v dvorani mestnega maristrata ljubljanskega napredna inteligenca na razpravo o ustavnih vprašanih. Razpravo je ob 9. uri zjutraj otvoril sklicatelj dr. Žerjav. Po kratkem uvodu, v katerem je izrazil nado, da bodo Slovenci v konstituenti tisti, ki bodo izravnali razlike med Srbi in Hrvati, in po ugotovitvi, da je vprašanje centralizma premagano, je podal besedo poročevalcema dr. Sagadinu in dr. Steski.

Prvi govornik je orisal zgodovino ustavnih načrtov. Omenil je, da je bila v ministriju za konstituento ustajna komisija, ki je izdelala centralističen načrt ustave. Protič pa je izdelal načrt po holandskem sistemu in razdelil državnoadevetopokrajlin, kjer bi bila uprava podobna upravi angleških grofov. Boljši od Protičevega je ustaven načrt doktor Smodlake, ki deli državo na 12 pokrajin.

Dr. Steska je poročal o nalogah moderne državne uprave in o pokrajinski avtonomiji, kateri bi pristojale 4 administrativne funkcije: finančna, notranja uprava, ustanavljanje novih podjetij in administrativni nadzor nad nižjimi organi. — Obrazložil je namore pokrajinske skupščine in pokrajinskega odbora, ki naj bi bil izvršilni organ pokrajinske avtonomije. Na čelu bi mu stal pokrajinski namestnik, ki bi v sebi združeval vse, kar je državnega. Dr. Steska se je izrekel za ustanovitev pokrajinskih sodišč.

Po predavanjih poročevalcev se je razvila debata, v katero so posegeli dr. Pirkmaier, dr. Kramer in dr. Novak. Popoldne se je razprava nadaljevala in so se je udeležili dr. Oražem, ki je govoril o zdravstveni organizaciji in se je izjavil za ohranitev institucije zdravstvenih odsekov, dr. Žerjav, dr. Vošnjak ter nadzornik Jelenc, ki so obravnavali šolsko vprašanje, ter dr. Babnik, ki se je izrekel za centralistično sodno upravo.

Poročevalc dr. Steska je bil na koncu naprošen, da izdela načrt pokrajinske avtonomije.

Bolgari in mi.

Govori srbijskih poslancev o priliki ratifikacije mirovne pogodbe z Bolgarijo so vzbudili v našem časopisju splošno negotovanje. Res je sicer, da bi mi raje slišali spravilivejši ton in da se s prefrano, naravnost šovinistično sovražnostjo nekaterih izgovorjenih stavkov nikakor ne moremo strinjati, toda predno obsojamo te govornike, se poskusimo malo vživeti v to, kakšni občutki jih obhaiajo, ko se ob priliki ratifikacijske debata spominjajo na vlogo Bolgarov v minulih vojni. Toliko gorja, kakor so ga Srbom povzročili Bolgari, ni pretrpel morda še noben narod. Vso strašno Golgato na umiku čez Bolgarijo, vse to Srb po pravici šteje le na račun zavratnega bolgarskega napada. In potem ona strašna grozodejstva, o katerih bi človek težko veriel, da so se res zvršila, če bi ne bila tako nedvomno, do nepristranskih pričah dokazana.

Res je sicer, da ne smemo vsega naroda obdolževati zaradi teh grozodejstev, toda tako vrsto strašnih dejanj pa bi vendarle ne mogla povzročiti le dinastija. Je moral biti pač že preceišen odstotek s srcem pri tem strahotnem divljanju proti srbstvu.

Zato se nam zdi razumljivo, da se tega ne da kar čez noč pozabiti. Zlasti pa mi ne smemo tega kar neposredno pričakovati ali zahtevati od Srbov, kakor bi jim tudi mi lahko zamerili, ako bi oni zahtevali od nas kar neposrednega prijateljstva z Nemci in Italijani. Pustimo času, da opravi svoje, da zastre spomine in ublaži rane. In kar je glavno, zadržajmo v plemenitost, ki je v srbstvu ni malo; spraviliva naziranja, ki jih srečujemo v njegovih že prav mnogokrat, so nam porok, da bomo v dolednem času splošno čuli to, kar si mnogi že danes žele.

Drugo poglavje je vprašanje politične zveze z Bolgari. Predvsem je treba opozoriti, da mora biti podlaga vsake zveze medsebojno zaupanje. Teza pa se ne da ustvariti kar čez noč, posebnko ko imajo Srbi tako žalostno izkušnje v tem oziru. Dajle mora zveza temeljiti na skupnosti interesov, ki so li najzanesljivejša podlaga. Mi imamo s Čehi in Rumuni skupne obrambne interese proti imperialističnim Madžarom; pri tem vprašanju bi imeli Bolgari vzpričo Dobrudže in aspiraciji na naše ozemlje preje z Madžari ko z nami zvezalne interese. Glede Italije imamo dosele žalibož interesnega pristaša edino v Grčiji, ki je pa kot učinkovitega zaveznika ne cenimo bogve kako visoko. Tudi v tem slučaju so bolgarske simpatije stvarno na nam nasprotni strani. Ako tedaj v krog »male antante«, sestoeče poleg Češke in Rumunije morda še iz Grške, sprejmemo Bolgarijo, nam je v kritičnem slučaju prav tako nezanesljivo računati na njo, kakor n. dr. z Madžarsko, ako to sprejmemo. Res je, da sta obe navezani na nas v dani situaciji, toda v kočljivem trenutku nas lahko zapustita, kakor je n. dr. Italija pustila na cedilu Avstrijo in Nemčijo.

Bistveno pa se spremeni situacija, ako se čez par let pojavli na politični tehnici obnovljena Rusija. Da se to zgodi, o tem ni nikakega dvoma, celo o režimu, pod katerim se to zгоди, bi se dalo prorokovati. Ako pa Rusija naenkrat pokaže svoto legitimacijo do Besarabije, v kateri je le polovico Rumunov, in ako vnovič obljavi svoje aspiracije na Carigrad oziroma morske ožine, katere ti je prisodil celo Wilson, tedaj bo nastala vprašanje, ali bomo mogli z Rumunijo in Grčijo, interesnima nasprotnicama gorenjih dveh ruskih zahtev, v nasprotje proti Rusiji. Tedaj pa zveza z Bolgarijo lahko nudi nam in Bolgarom nove, v mnogih ožrih skupne stvarne vzajemnosti, nove perspektive.

Do tedaj pa skušajmo taktčno na tel in na oni strani pripraviti vse potrebno za resničen, iskren sporazum. Pod temi vidiki in možno.

Jugoslavija.

Memorandum italijanskim Hrvatom v Mlajanski zbornici.

LDU Split, 19. septembra. »Novo Doba« javlja: Zastopniki Dalmatincev, Ivčević, Baljevič, Prodan iz Zadra in Dulibič iz Šibenika so poslali italijanski zbornici memorandum, v katerem opisujejo grozodejstva, ki jih povzročuje okupacijski režim. V spomenici je nujna prošnja, naj zbornica pošlje na lice mesta posebno komisijo, ki naj bi dolčila pripadnost te dežele na podlagi etnoloških raziskavanj.

Sprememba državnega proračuna. LDU Beograd, 18. septembra. Finančni odbor, ki ima vsak dan sejo, bo prihodnji teden sestavljal proračun in finančni zakon za leto 1920/1921. Današnji seji finančnega odbora je prisostvoval tudi minister Kosta Stojanović. Na seji ministrskega sveta

je dosegel finančni minister, da bodo sprejete izpremenbe, katere predlaga finančni odbor.

Kaznovani poslanci. Beograd, 18. Predsednik parlamenta dr. Stanojlo Vukčević je z ozirom na poročila tajništva odredil, da se 122 poslancem, ki dne 17. t. m. niso prisostvovali seji, odtegne 11 dnevnic do prihodnje seje, ki bo dne 28. t. m. Radi tega bo blagajna odtegnila poslancem znesek 107.230 dinarjev.

Herman Wendel v Macedoniji. LDU Beograd, 18. sept. Iz Skoplja javljajo: Herman Wendel je obiskal Velež, Bitoli, Ohrida in Debar ter se je snoči povrnil v Skopje, Zvečer so meščani njemu na čast priredili obed. Zjutraj se je odpeljal v Beograd.

Razna poročila.

POLJSKA IN MALA ANTANTA. Berlin, 18. sept. (Izvirno poročilo.) Tügelche Rundschau poroča iz Kopenhagna, da se bodo v kratkem pričela diplomatska pogajanja glede pristopa Poljske k Mali antanti.

AVSTRIJSKA USTAVNA REFORMA. Dunaj, 18. septembra. (Izvirno poročilo.) Danes so se nadaljevala v predsedniški pisarni pod vodstvom predsednika Seitzja pogajanja glede ustavne reforme. Pogajanja so se vršila med zastopniki krščanske socialne in socialno demokratične stranke. Prisoten je bil tudi državni tajnik dr. Mayr. Pogajanja se potekala ugodno.

TROCKIJEVI OČITKI POLJAKOM. LDU, Moskva, 18. sept. Trockij očita poljski vladi v nekem listu, da ne hrepeni resno po miru, in pozivlje vsa Rusijo, naj podpira zapadno fronto z živili, obleko in vojnim materijalom, češ, da se tam odloči usoda sovjetske Rusije.

OMEJITEV INOZEMSKEGA DIJASTVA NA DUNAJU. Dunaj, 17. septembra. Z ozirom na sedanje izredne razmere na dunajski univerzi je akademski senat sklenil, od zimskega

tečaja 1920/1921 do nadaljnjega sprejeti samo 10 inozemskih dijakov.

VELIKA TRAMVAJSKA NESREČA NA DUNAJU.

Dunaj, 17. septembra. (Izvirno poročilo.) Danes zjutraj sta trčila na križišču pri opernem ringu skupaj dva tramvaja. Teško in lahko ranjenih je bilo mnogo oseb. Do sedaj je umrl natakarc Franc Berger. Uvedla se je stroga preiskava, da se doženejo krivci, ki so nesrečo zakrivilli.

Predsedniške volitve na Francoskem.

Pariz, 19. Ako se Millerand odloči, da ustreže želji obeh zbornic in sprejme kandidature za predsedniško mesto, bo zelo verjetno, da bo sestava novega kabineta poverjena Briandju. »ECHO de Paris« smatra za možno tudi ministristvo Steeg. Govori se tudi, da vstopi v novo ministristvo Poincare kot minister za finance. Kot minister za zunanje posle se imenuje Viviant.

Poljsko-ruska mirovna pogajanja. LDU Riga, 19. Včeraj sta imela predsednika obeh mirovnih delegacij v Rigi svoje uvodne razgovore. Prva plenarna seja mirovne konference se sestane v četrtek.

Gospodarstvo.

BORZA. LDU Beograd, 18. septembra. Francoski franki 193,30—194, dolarji 27,80—28,50, romunski leji 58, nemške marke 94, čehoslovaške krome 46, avstrijske krome 10,10, Pariz 190,50—192, London 101, Berlin 48, Dunaj 10,10, Praga 43, Rim-Milan 120,30.

+ Sadje in krompir na Koroškem. Od nekdanj je nudila Koroška za Tirolsko kvalitativno najboljša sadja. Letošnje leto je v Rožu in Podjunju sadje izvanredno dobro uspelo. V Rožu imajo letos posamezni kmetje izbornega zimskega sadja po vagonih na razpolago. Krompirja pa ima Koroška po več sto vagonov za izvoz. Trgovci, pozor! Poljasnila dajejo občinski uradi in krajevni občinski odbori narodnega sveta.

+ Trgovinska pogodba med Češko in Jugoslavijo. Ministriški svet je odobril trgovinsko pogodbo med Čehoslovaško in Jugoslavijo.

+ Prekinjena trgovska pogajanja. Iz Beograda javljajo: Vsa pogajanja glede trgovinskih pogodb, ki so se že pričela, so

prekinjena vsled dovoljenja svobodnega izvoza glavnih predmetov iz naše države.

+ Društvo za izdelovanje vagonov. Trgovinski minister je dobil poročilo, da se je na Brodu ob Savi osnovalo delniško društvo za izdelovanje vagonov.

+ Zadnje tržne cene v Zagrebu. Cene v kronah za 1 kg: Kava Santos 58, riž I. vrste 34, II. vrste 30—32, rozine 70, ješprenj 8,50, jedilno olje 88, kakao 150, italijanska čokolada 110, čajno pecivo 40, karbid 10, češpljeva marmelada 16, suhe češplje 20, perlna soda 7, škrob 24—36.

+ Podražanje tobaka je sklenila madžarska državna uprava in sicer za 20 do 50 odstotkov.

+ Tovarno za šampanjec so ustanovili v Novem Sadu D. Monašević in tovararji. Predelavalj bodo sremsko vino.

+ Francoska žetev je izpadla slabše, kakor se je pričakovalo. Cenilo jo na 50 milijonov stotov; Francija bo morala uvoziti še okrog 40 milijonov centov žita.

+ Rimska borza je nottrala v soboto, 18. t. m., Pariz 153,20, London 71,70, Newyork 23,20.

Pokrajinske vesti.

Postojna. Kako mrcvarijo slovensčino v zasedenem ozemlju, naj služi za vzgled sle. deči dopis, katerega je prejela neka oseba, ki izvršuje javno službo: „Gosp. . . Naznanjam V. B. da je davčni urad privedil da so Vam podoli plača v lirah in na voo v kronah. — Tol ko Vam dajem v vednost ket navodilo za prihodnja izplačila. Civilni komisar“. Podpis: Cavalli.

Bohinj. Pišejo nam: Nedavno sem bil po zasebnih opravkih v Bohinjski Bistrici in sem šel slučajno v hotel Markež. Pri neki mizi sem videl sedeti tri Italijane, enega jugoslovanskega železničarja in enega orožnika od kolodvorske orožniške postaje v Bohinju. Od teh Italijanov je bil eden italijanski policist iz Podbrda, drugi železniški uradnik istotam in tretji pa je bil oblečen v italijansko vojaško bluzo. Ker razumem nekaj italijanski, sem takoj po razgovoru spoznal, da so prišli brez dovoljenja semkaj. Izgovarjali so se da so prišli sem le na plvo in cigarete, ker tega tamkaj nimajo. Prispel jih je naš železničar s tovarnim vlakom iz Podbrda. Jaz sem orožnika opozoril naj jih aretira, kar ni izključeno, da so prišli vohunit, toda se ni zmenil za moje nasvete. Italijani so se nemoteno zopet odpeljali nazaj.

Brezilce. Veliko elektrarno blizu našega mesta na Savi si zgradi mesto Zagreb.

Kovorja. Zjutraj nedeljo 12. t. m. so se na veselic spopadli pijani fantje s Pristave in Senčnega. Dva so z noži tako

obklali, da so ju morali prepeljati v bolnico.

Vrtnika. Pri P. Wetzlerju je vlomil v skladišče neznan zlikovec in odnesel 2 elektromagneta, vredna približno 10.000 K. Ukradena elektromagneta sta nova, črna pleskana.

Hrastnik. Velike množine dinamita je bilo ukradenega v našem rudniku. Tudi v kamnolomu kemične tovarne je zginito okrog pol centa razstreliva. Uzmovičev se niso izsledili.

Ptuj. Pred kratkim smo prinesli iz Ptuja dopis, v katerem smo vsled napačnih informacij imenovali nekega uradnika na magistratu, češ, da dotični kot minorit ni upravičen, opravljati službo posvetnega uradnika. Kakor pa smo sedaj doznali, dotična oseba sploh ni minorit in tud ine ud kakega drugega reda ter ne opravlja prav nobene cerkvene službe. S tem popravljamo zadnji dopis, ker ne maramo biti krivični.

Anatole France — Oton Zupančič KUHINJA PRI KRALJICI GOSLI NOŽICI.

19.—23. snopič »Narodne knjižnice«, založila Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cena broš. 34 K, vez. 40 K.

Ravnokar izšlo!!

Devetnajst.

Stanovala je v čudovito lepem hotelu ob jezerskem obrežju. Večerala je na terasi pod košatimi drevesi, ki so blestela v električni luči.

Dan je bil dolg — do večera. Vstajala je nozno. — Počel je sedevati na klopi na senčni promenadi.

Po obedu je odšla v svojo hladno sobo.

Ob petih, ob šestih, je šla na sprehod s starši, z brati in sestrami. Večerala je obitell na terasi pod košatimi drevesi, ki so blestela v električni luči.

Dan je bil dolg do večera. — Semtertja je prišel na obisk mladenci, ki to je ljubil.

Trudno in mirno mu je posvečala ure, ki jih je preživljatal tam zavoljo nje. Pehal se je ž njo na tezero — čutil se je zelo srečnega.

Ona je sedela na krmilu. Kakor v baržunastem ali v svileni fotelju v bozati zatohli mestni sobi je sedela tu...

Nosila je prelepo obleko od rjastordeče svile s širokim tkanim temnozlatim pasom in florentinski klo-

buk z belimi vlioticami in z dolgim, svilenim trakom, ki je bil pod brado zavezan s pentlo.

Jezero je mirovalo v motnih barvah večera. — Od gozda sem te trljatal voni po listju.

Sivi lezerski grad in belt grad na deželni sta tonila v vodni soparici.

Navzdol ob veslih so potzeli bekozeleni biseri...

Vesla so pela: Pluk — prluk, pluk — prluk, pluk — prluk...

Dan pred odhodom, v jeseni, je prelela šopek čarobnih temnih rož.

Na karti le stalo: »Idealu človeške lepote«.

Pustila je, da te zdriknila nočna obleka ž nje in te stala gola pred velikim zrcalom.

To je bil »ideal človeške lepote«. Na mizi so dehtele rože...

Zdaici to je za trenotek dopustilo mirko trudno dolgočasje in kakor vriskajoča mlada zmagovalka je prišla nada vanjo...

Dnevne vesti.

— 20. september 1908. Včeraj je preteklo 12 let, kar so se odigrali v Ljubljani krvavi dogodki, katerih žrtvi sta bila Adamič in Lunder. Za njihov spomenik se je nabrala takrat večja svota denarja, toda avstrijske oblasti niso dovolile postaviti spomenika. Sedaj nas tuje oblasti sicer ne ovirajo več, zato nas na tembolni ovira narodna mladost in brezbriznost. O priliki 12 letnice septembarskih dogodkov se spominimo zopet naše narodne dolžnosti in po pravimo, na kar smo pozabili tekom skoro dvestoletne svobode.

— **Ponovno opozarjamo** naše cenične donisnike, razne oblasti in društva, naj nam pošiljajo svoje dopise v jasno čitljivi pisavi. Kar bo težko čitljivo, na nai bo pisano z roko ali s strojem. gre v koš, ker uredniki nimajo toliko časa, da bi po cele ure študirali hieroglifne. — Še vedno dobivamo nepodpisane dopise. Ti romajo v koš vsi brez izjeme. Uredništvo mora pri vsakem dopisu vedeti, kdo ga je poslal, drugače ga ne more objaviti.

— **Niklasti droblj** še ni dospel. Iz kabineta finančnega ministrstva javljajo: Vesti raznih beograskih listov, po katerih je dobilo finančno ministrstvo pošiljatev izdelanih niklastih novcev, so netočne. Sklenjena je pogodba z avstrijsko tovarno glede izdelovanja drobiža po 50, 25 in 5 par, ki pa dosedaj še ni bil izdelan.

— **Modrost naših carinarjev.** Slovenski trgovec je dobil iz Trsta 92 zabojev mila. — Ko je došlo blago na carinarstvo v Ljubljani, je pokazala nena tehtnica — 7 kg več. Vsak pameten carinar bi v najsilabšem slučaju vzel za podlago ocenjenje — ljubljansko tehtnico, ako že noče sprejeti teže, ki je bila v Trstu ugotovljena! Ali ne! Za razliko teh 7 kg je napravil ljubljanski načelnik velikansko afero! Trgovec je moral iti v Trst po zopetno uradno potrdilo, koliko mila so tam stehali, — ali končno niti to ni pomagalo: Gospod upravnik je našel v tej razliki grd pregrešek, ki ga je kaznoval s tem, da je trgovcu odrekel minimalni tarif ter mu zacarnil po — natvišem tarifu! Trgovec je plačal nad 12.000 K več carine! Zaradi — 7 kg !!!

— **Čakovec ali Čakovac?** V Čakovcu (Medimurje) se nahaja na postaji napis Čakovac, v nadpisih na uradnih poslovnih pa se imenuje to mestece Čakovec. Sedaj je vprašanje, kako se pravzaprav imenuje to mesto. Meni se zdi pravilnejše Čakovec, ker tako imenuje to kraj domačini. Sicer na nai že bo tako ali tako, enotnost je na vsak način potrebna.

— **Jugoslovnski dunajski otroci** so se vračali z vlakom te dni skozi Maribor iz Hrvaške nazaj na Dunaj. Bilo jih je vseh skupaj okrog 250 po večini hrvaškega pokolenja. Kakor se je moglo čuti, so se otroci pritoževali, da niso povsod enako prijazno ravnali z njimi. Je pač tako pri nas. Niti tega ne znamo, da bi dovolili naši deči v tujni odnesli prijazne spomine iz Jugoslavije.

— **Požar na Ježici.** Ljubljanskim izletnikom, ki so v nedeljo popoldne obiskali Ježico, se je nudil žalosten prizor. Blizu znane Alešove gostilne je bila na cesti zbrana velika gruča ljudi, ki so opazovali domačega ognjegasea, kateri je gasil ostanke tlehših skednjev pri Koširjevi hiši. Požar je nastal pri Koširju v soboto zvečer okoli šeste ure. Oprljal se je štirih skednjev in hlevov, ki so stali poleg hiše, polne krme in mrve za živino in jih je upeljal do tal. Živino, ki se je nahajala v teh prostorih, se je posrečilo še pravočasno rešiti. Uničeno pa je vse drugo, tudi mnogo gospodarskega orodja. Da se ni ogenj razširil na bližnje hiše je zasluga požarne brambce, ki je kmalu po izbruhu ognja prhitela na mesto nesreče in čuvala pogorišče celo noč in še celo nedeljo. M. Košir ima veliko škodo. Kako je nastal ogenj, se gotovo ne ve; sumi se pa, da so ga povzročili neprevidni otroci.

— **S pošte.** Imenovani so: za poštne kontrolorja višji poštni oficijal Davorin Radej pri poštnem uradu Ljubljana 1. Za računke oficijale računski asistenti: Josip Štrukelj, Franc Perko, Ivan Kržin, Matija Kunc, Franc Rifej, Josip Pogačnik pri strokovnem računskem uradu v Ljubljani, Rudolf Lukež, Maks Mušič, Karel Lässbacher, Stanko Podreberšek, Bogdan Rasteiger in Josip Biber pri računskem oddelku poštne in brzojavne ravnateljstva v Ljubljani. — **Namedeni** kakor poštni praktikanti so: Miroslav Urbanec, Ivan Rabič, Franc Leben, Ivan Stančič in Mihael Valentič. Podeljeno je odpravnisko mesto česence ob Savi poštnemu pomočniku Valentinu Štrsetu in Petrovcu v Prekmurju Ivanu Bagarju. — **Premeščeni** so: računski

oficijal Andrej Duša iz Ljubljane v Split, poštni oficijal Viljem Pappis iz Ljubljane v Bosanski Brod, poštar Ciril Haviček iz Rečice v Savinjski dolini v Rečico na Paki, poštni oficijant Anton Ivnik iz Radgone v Maribor, poštna adjunktinja Antonija Koželj iz Bleda v Ljubljano, poštna oficijantka Gizela Helmich iz Tržiča v Celje, poštna oficijantka Lojza Černe iz Ljubljane v Tržič in poštna oficijantka Dorica Ercigoj iz Borovlj v Celje. — **Odpravniskemu** mestu se je odpovedala poštna odpravnikinja Ema Benedek pri poštnem uradu Jurklošter. Poštni službi se je odpovedal poštni praktikant Franc Zavašnik. — **Odpuščeni** iz poštne službe so: poštni praktikant Mirko Prosen, poštna oficijantka Antonija Drogenik v Pragerskem, poštni odpravnik Ferdo Smrek v Sv. Križu pri Litiji. Začasno upokojeni sta poštni oficijantki Ana Merše v Ljubljani ter Ljudmila Ražem v Mariboru.

— **Za Jugoslovnsko Matico** so darovali: G. Župnik Franc Rajčević, Lučine nad Skofjo Loko 50 K in 300 K v avstrijskem vojnem posojilu; ga. Franja dr. Tavčarjeva 1000 K; uradništvo »Atlante« v počastitev spomina pok. Vladimirja Pirca 150 K. Novi člani: 5. orožniška četa v Velikovu, skupno 235 članov. Posnemajtel!

— **Brzojavke za Rusijo.** Za Rusijo so dovoljene samo državne brzojavke za polotok Krim. V boljševiško Rusijo brzojavni promet ni dovoljen.

— **Prepoved nočnega dela v pekovski in kolačniški obrti** traja od 21. ure zvečer do 4. ure zjutraj poleti in do 5. ure po zimi. Poletni čas je od 1. maja do 30. septembra. Po tej prepovedi so izvzeta pripravljajna opravila (kvas, kurjenje peči) v toliko, da se sme pričeti eno uro in pol pred začetkom skupnega dela. Za ta dela pa je uporabljati le neizogibno potrebno število delavskih oseb, ki se morejo tedensko menjavati. Izključeni so vajenci, mladostne pomožne delavne osebe in delavke. Ta naredba je bila objavljena v štev. 99. Uradnega lista z dne 27. avgusta 1920. in je stopila naredba takoj v veljavo z dnem razglasitve. Ker pa nekateri obrti vkljub te prepovedi delajo v prepovedanih načinih urah, se opozarja, da bodo kompetentne oblasti strogo postopale proti kršitvi. Nekateri mojstri so mnenja, da sami smejo delati, ali tudi za ne velja prepoved isto kot za ostalo uslužbenstvo. Prestopli se kajneje do 1000 K ali z zapurom do 3 mesecev in pri ponovnih prestopkih se odtegne obrtna pravica.

— **Razpisani** je poštni urad (odpravnisko mesto) pri Sv. Križu pri Litiji. Prošnje je vložiti tekom štirih tednov.

— **Nevaren železniški ropar** pod ključem, Komisar železniške komisije v Indijit je zasačil nevarnega železniškega roparja Evgena Jaboreckega iz Košnjice na Čškem. Pri preiskavi so našli pri njem 44 zlatih prstanov, 3 zlatih ur, 9 zlatih verižic, 2 zlati broži in druge dragocenosti. Jaborecki je izvršil že več ropov in je član razbojniške tolpe iz Sombora, ki so jo že tudi zaprli.

— **V septembru** je najlepše na Klopinskem jezeru, Koroška. Hotel otvoren celo leto. Izborna postrežba.

Ljubljana.

— **Kdaj bomo začeli čistiti?** Ljubljana je že od prvega sem polna verižnikov in tihotapcev. V tem oziru je naravnost nedosežno mednarodna. V njej se centralizirajo Italijani, Madžari, Nemci in podobni naši priatelji. V Ljubljani prodajajo in kupujejo blago in odraja narod. Obenem pa vršijo volunsko službo za Italijo, Madžarsko in koroški plebscit. Policija nai bi energetično posezla vmes med te elemente in fim po večkrat na teden preiskala obisti. **Notem** bi bila tudi stanovanska beda v Ljubljani manjša.

— **Trst in Ljubljana.** Če pride Slovenec v Trst, ga povsod gledajo od strani in v favnih lokalih ne dobi ničesar. Če ne zna italijanščine, pa če te je tudi več, da vedo o ničem, da te Slovenec, ga prezirajo. V Ljubljani je baš nasprotno. Če pride v ljubljansko gostilno ali restavracijo tržaški italijanski verižnik, ga sprejme osobe s pokloni in največjo uslužnostjo. Slovenski gostje pa ostajajo na cedilu. Res, neverjetno se je pri nas razpasla korupcija. Treba bo s temi novimi navadami temeljito pomesti, sicer bodo gostje naše narodnosti sami prisiljeni, da nastopijo zoper tiste izrodke, ki demoralizirajo s prislanjarjem denariem cele nlasti naroda.

— **Sestinek** za sprejem koroških otrok se vrši v sredo 22. t. m. ob 6. uri zvečer na magistratu v mestni posvetovalnici. Prosimo vsa društva brez razlike strank, visokoločstvo etc. da pošleto svoje zastopnike na sestanek. Delajmo, dokler je še čas!

— **Dr. Ravnihar,** ki je sedaj popolnoma zdrav, je prevzel včeraj vodstvo porvalništva za socialno skrbstvo.

— **Nesnažnost na ljubljanskem trgu.** Včeraj sem kupoval pri neki stojnici na ljubljanskem trgu jabolka. Pri tem je padlo eno jabolko na tla in se zakotalilo po blatn. Dekle, ki je jabolka tehtalo in ki ni vzbudilo ravno utisa snažnosti, je zaklicala svoji tovarišici: »Mica, pobor jabolku, pa ga mav s cuna obriši!« Jaz sem proti temu protestiral in nisem hotel vzeti sadu, ker je seveda čisto mogoče, da je prekotalil poleg blata še tudi par pljukov. Dekle pa mi na to prav zanikrno zabrusi nazaj: »Jesi ga pa le jem.« Tako neženirano delajo v pričo kupovalca; kako se šele ravna s sadjem, kadar ni prič, si pač lahko mislimo. Nesnažna pa ni doma samo na trgu, temveč žalibog tudi po mnogih ljubljanskih gostilnah, kjer dobi človek včasih jedila v takšnih posodah, da mu postane kar slabo. Glede snažnosti zaostaja Ljubljana daleč za nemškimi mesti. Ni čuda, da se v Ljubljani tako širijo kužne bolezni.

— **Pogrebel,** ki spremljajo umrle sorodnike in znance na njihovi zadnji poti, se nam ponovno pritožujejo nad nesposiljivim obnašanjem vojaštva v belgijski vojašnici. Dogaja se večkrat, da gledajo fantje spredele skozi okna, pri tem pa prepevajo, kričijo, trobijo, se med sabo premetavajo ali pa zbljajo neslane šale na pogrebe. Morda bi se pa le dalo dotičnike navaditi malo več obzirnosti in dostojnosti.

— **Egiptovska tema** in sumljivi ponočnjaki. Te dni sem se vračal pozno po noči na svoje stanovanje na Sv. Petra nasipu. Tisti del ulice, kjer stanujem, je brez razsvetljave in v pravi egiptovski temi, tako da gre človek skozi vedno v silnem strahu, da ne skoči kdo iz kakega temnega kota nadenj. Tako je zadnjič, ko sem ravno odpiral vrata, pridrvel k meni neki vojak od nedaleč proč stoječe večje družbe vojakov in me prosil »za vatra«. Jaz sem odvrnil, da nimam vžigalic in hitro zapri vrata za seboj. Kaj delajo vojaki tako pozno na ulici in zakaj se ravno skrivajo po nerazsvetljenih kotlih, mi ni znano.

Maribor.

— **Ta nesrečna carina.** Vsa nesreča usihlene srbske carinske prakse se kaže o priliki otvoritve zavolnega prometa z Avstrijo. 3 do 4000 zavolov čaka v Mariboru na carinsko odpravo.

— **Nemškutarstvo** tolovajstvo. V nedeljo zvečer se je vračala mala družba Slovencev z damami iz Limbuša v Maribor. Ko so korakali polglasno prepevali skozi Studence, jih je napadla tolna tamonšnji nemškutarjev med divjimi Heil klci. Razbesneli divjaki so naskočili družbo s palicami, steklenicami in kamenjem ter končno celo za nlo streljali ko je zbežala. Orožništvo je aretiralo dva glavna krivca, ki sta streljala, in in vkletna odpeljalo v zapor. Od družbe je več oseb ranjenih. Vršilo se še nadaljnia poizvedovanja. Pričakujemo, da bodo oblasti divake eksemplarično kaznevale.

— **Nemški zarizenc.** 12. t. m. je Jožef Nakert, uslužbenec v delavnici luž. žel. v vlaku med Pragerskem in Mariborom iztrgal Ivanu Slemšku, delavcu istotam, malo slovensko zastavico iz rok ter jo z zaničljivimi besedami vrzel skozi okno. Možakar bo za to delanje prejel svoje plačilo.

— **Komisija za določevanje cen** v Mariboru je odredila, da ostane cena telečiemu mesu ista kot doslej, in sicer od 20 do 22 K za kg; cena zovelmu mesu pa se zniža na 18 do 20 K za kg.

— **Za porotne razprave,** ki pričnejo 1. oktobra, je razpisanih do sedaj okrog 30 slučajev. Število pa se bo še zvišalo.

— **Gospodarski urad** mariborske občine ponuja približno 8000 kg prvovrstne morske soli. Oddaja jo po K 4.50 za kilogram franco skladišče.

— **S kolesom** je povozil 19. t. m. zvečer Mihael Golovršnik sletno Marijo Turk, ki je zadobila težke poškodbe pod desnim očesom. Odpeljati so jo morali z rešilnim vozom.

— **Tatvine.** 54letna Katarina W. je bila 18. t. m. zasačena, ko je mesarju Sinistu iz Krčevine ukradla z njegove stojnice klobaso in jo dala v svojo torbo. — Ob izstopu iz službe je opazil hlapec Andrej Breznik, da mu je zmanjkal iz omare, v kateri je imel skupno s svojim tovarišem Josipom Mlakarjem svoje stvari, bankovec za 400 K. Pri preiskavi se je dognalo, da mu je denar ukradel denar Mlakar.

Celje.

— **Maksimalne cene** za meso so določene za sedaj za okoliš okr. glavarstva celjskega. Te cene se ne smejo prekoračiti. Za prvovrstno meso kg 22 K, drugovrstno pa 20 K kg. Mesarji ne smejo prodajati mesa po conah, ki bi pressegale 80 % cene žive teže. Gospodarski urad je skušal pri mesarjih vzbuditi tudi zanimanje za prekmursko živino, akcija pa pri mesarjih ni našla zanimanja in se ni mogla izvesti.

— **Splošno pomanjkanje** šolskih knjig in zvezkov se čuti ob začetku šolskega leta

v našem mestu. V nobeni knjigarici nisemo doslojno preskrbljeni s temi predmeti. Saj pa tudi ni čudno, če se smatrajo baje celo šolski zvezki za luksus in je njihov uvoz prepovedan.

— **Glazbena Matica** je imela te dni svoj drugi občni zbor. Zavod se vkljub temu, da uživa v merodajnih in dobroslojnih slovenskih krogih malo zanimanja in malo podpore, dobro razvija. Glasbena šola je imela v minulem letu 200 učencev. Prebitka je bilo 7546 K. Izvoljen je bil razen enega zopet ves stari odbor.

— **Veliki orkestralni in vokalni koncert,** ki se je vršil v nedeljo v »Unionu«, je izpadel kar najlepše ob obilni udeležbi občinstva. Pevske točke so naši bratje Hrvatit krasno izvajali. Tudi vojaška godba 35. zagrebške puka nas je naravnost očarala. Po koncertu se je razvila prosta zabava in ples v velikih dvorani ob 70kih vojaške godbe. Upamo, da so bili bratje Hrvati zadovoljni in družbi celjskih Slovencev. Želimo si še več tako krasnih večerov, kakor je bil nedeljski.

— **Izpred celjske porote.** Zaradi tatvine so se zagovarjali pred poroto Franc Zelič, Jože Gerzina in Franc Velkavrh. Franc Zelič je obtožen, da je na raznih krajih v Trbovljah pokradel blaga v vrednosti več tisoč kron. Bil je zaradi tatvine že predkaznovan. Sodišče mu je prisodilo 4 leta težke ječe. — **Franc Velkavrh** in Jože Gerzina pa sta pokradla v Brežicah pri Antonu Bučarju raznega blaga in gotovine v vrednosti okrog 8000 K. Sodni dvor je obsodil vsakega na 2 in pol leta ječe.

— **Razorava pred poroto** proti roparskima morilcema renegatu celjskemu Walterju Derganz in Jos. Podergajsu se vrši danes. Ustrelila in oropala sta v spomlad — kakor znano — nekega srbskega trgovca pri Petrovčah. O razpravi bomo poročali.

Koroško.

— **Začasni vodja** naše delegacije v Celovcu, bivši poslanik Jovanovič je v nedeljo obiskal Baško kotlino in St. Jakob v Rožu.

— **Nemški napad na Koroškega** Slovence. Včeraj dne 19. t. m. je bil v Malem St. Vidu zaboden Slovenec Jurij Turko, ki je opravljal kot domačin varnostno službo. Med 20. in 21. uro je srečal na cesti iz Maleza t. Vida proti Ražnekariu tuica, ki se mu je zdel sumljiv. Vprašal ga je, kdo da je, nakar mu je neznanec v nemškem jeziku rekel, nai ga pušti v miru, on da je že nekega nadporočnika v Vovbrah ubil. Turko mu je nato dejal, nai gre z njim k orožnikom, nakar ga je neznanec zabodel.

Primorje.

— **Slovenska služba** božia v Trstu. Vest, ki se je razširila po časopisu, da je slovenska služba božia v Trstu odpravljena, ni resnična. Tržaški škof je odredil, da se mora služba božia za slovenske vernike v Trstu vršiti v polnem obsegu kakor dosedaj.

— **Pouk v tržaških okoliških** ljudskih šolah začne 1. oktobra zjutraj.

— **Slovenske ljudske šole** v Gorici. Goriški mestni magistrat je objavil po levakih, da se slovenske ljudske šole v Gorici otvorilo. Starši nai prijavijo otroke v bivši gimnaziji (šolska ulica).

— **Levite bere** v nedeljski tržaški »Edinosti« civilnemu komisarju v Postolni. Covallin, senožeski župnik Rihar. Očita mu nedopustno aretajo vsled tega, ker je govoril v cerkvi o rimskem Neronu. Brihtni civilni komisar dostojnski pa je zametal Neronovo vladno sedanjo rimsko. Župnik je zategadelj težal 5 tednov v ječi, ko mu pa niso mogli dokazati krivde, so ga izpustili. — **Tudi ta slučaj** nam kaže, da primorsko vprašanje dozoreva.

— **Ti so nai tici!** Namreč Kraševci. Nekdo je poslal lokovskemu brigadirju, poveljniku orožniške postaje v Lovski pri Divači pismo, v katerem ga je potegnul, da leži v neki zadušeni hiši strojna puška zakonana v kuhinji. Norec brigadir je šel strojno puško res iskat. Kopal je s svojimi karabinerji ves dan v živo skalo in ie šele po celodnevem brezuspešnem naporu spoznal, da ie bil potegnjjen. Eh, reveži so Italijani, tudi če znajo tuintam prebrati abecedo.

— **Železniška nesreča** v Logatcu. Minuli petek zvečer je zadel vlak, prihajajoč iz Planine, v tovrtni vlak, ki je pravkar zapustil postajo Logatec. Uničeni sta obe lokomotivi in pet vagonov. Ranjenih je bilo 6 železničarjev. Škoda je velikanska.

JESENSKA MOŠKA MODA.

— **»Prager Tagblatt«** prinaša izpod peresa nekega svejega dopisnika sledeče šaljive vrste:

Jaz sem imel intervju s svojim krojačem in potem s svojo denarico glede nove jesenske mode, kajti jaz sem mož, ki se rad oblači po novi modi. Tako sem torej hotel potzvedeti, kaj se bo to jesen nosilo,

Oba razgovora sta me prepričala, da pride po pisani in karirani moški modi sedaj na vrsto — zakrpana. Najprijetnejše bodo krpe na kolenih in komolcih, pa tudi na istem delu hlač, na katerem se navadno sedi, bodo zelo v veljavi. Kot visoko elegantno se bo smatralo to, če bodo krpe iz istega blaga, kot je obleka. Razume se, da si bodo kaj takega mogli privoščiti le pramožnejši sloji. Zato je treba paziti samo na to, da se izogibljemo prekričanih barv in se držimo kolikor mogoče diskretnih temnih krp. Kar se hlač tiče, bo stala moda v znamenju »razcefranih hlačnih koncev« na obeh hlačnicah. Seveda ni neobhodno potrebno, da si damo hlačne robove razcefrati pri krojaču, ker se to itak samo zgodi, ako hlače dalje časa nosimo.

— **Kar se perila tiče,** zlasti nogavic in robcev, stoji jesenska moda v znamenju »prozornega« perila. Samo da ni več priljubljeno perilo z malimi, sistematično urejenimi luknicami. Nova moda daje prednost večjim luknjam, in sicer v umetniško-fantastičnem neredu. Pri nogavicah se bodo nosile luknje najraje na petah. Razume se, da se ne bo smela ta moda prettravati. Nekaj manjših lukenj bo učinkovalo na vsak način kometno in prijetno. Kdor bo nosil prevelike luknje, se bo smatral za gizdallna.

— **Strast,** s katero se je naš vstvarjanja nezmoženo vek posvetil antikl, se izraza tudi v modi. Zlasti antikvarični zimski površniki, klobuki, kravate in čevlji bodo splošno priljubljeni, čeprav njihova starost ni nikdar tako velika kakor pri pohištvu in umetniških predmetih. Pri modi je človek prisljen, celo predmete, ki niso več stari nego 8-10 let, smatrati za »antiko«; toda saj se lahko tolažimo s tem, da je pristav patiniran 10 let star zimski površnik še vedno dragocenejši, nego čisto novo naš, proizvod...

Sport in turistika.

— **Pozor kolesarji in motociklisti.** Vsi kolesarji in motociklisti, ne glede na to, se li člani kakega kluba, se sklicujejo na vžest sestanek v sredo ob 8. uri zvečer radi pobleščita na Koroškem v Prerušovo sobo pri Novem svetu. Radi nujnosti in važnosti je potrebna največja udeležba. Sportni zveza, kolesarski odesk.

— **Za nedeljo popoldne** napovedana tekma med Rapidom in Hertho v Mariboru je izostala, ker sta se kluba sprla zaradi prostora, na katerem nai bi se tekma vršila. Občinstvo je bilo zaradi te netaktičnosti zelo ozlovoljeno in tega utisa nista mogli izbristati tudi nadomestni igri med Rote Elf in Rapidom (2:2) ter med Hertho in Mariborom (4:0 v prid Herthi).

— **Zagrebske konjske tekme.** Za Slov. dirkalnim klubom je priredil tudi Jugoslovanski Jockey-klub v Zagrebu v soboto in nedeljo velik »Concours hippique«. Spored je obsegal več točk: terensko jahanje na 50 km, ocenjevanje jahalnih konj, skakanje preko zaprek za gospode (v soboto) in dame (v nedeljo), lov za trak itd. Zanimivo je, da sta si gg. kapetan Seunig in poručnik Knežević, ki sta se odlikovala pri ljubljanskih tokmah, izbojevala nagrade tudi pri večini tekem v Zagrebu. Obisk občinstva je bil velik, vreme zelo ugodno. Dirkalšče se nahaja v Černomeru pri Zagrebu. Je sicer samo začasno, a dobro urejeno.

Gledališče in glasba.

— **Sobotna otvoritvena predstava** »Hlapcev« v mariborskem gledališču je zelo dobro uspeła. Gledališče je bilo razprodano. Pri nedeljski prizoritvi »Divjega lovca« pa je bilo čutili reprimu, ki nas je pretreslo zvečala na konec minule sezona. Obisk je bil nepopoljen.

— **Sinočni II. komorni večer** godalnega kvarteta Zilka je izpadel v umetniškem oziru izborno. Obsegal je Beethovenov godalni kvartet C-moll op. 18, Rimsky-Korsakov-Ljadov-Borodin-Glazounov godalni kvartet, B-dur, in Griegov godalni kvartet G-moll, op. 27. Zal, da občinstvo ni uvaževalo prireditve, kot bi jo moralo. K večeru se še povrnemo. — **Kvartetu,** ozkroma njegovemu vodji g. Zilki, je bil poklonjen vance s trakovi.

Književnost in umetnost.

— **Hrvatska Matica** je izdala svojo knjigo za leto 1919: Tučan: Naše rudno blagot Čihar-Nehajev: Veliki grad; Dimovič: Kraljevič Marko (drama). Ustanovni član plačajo 22 K, navadni član pa 32 kron. Poštno plačajo člani.

— **Prva pokrajinska slikarska razstava.** V nedeljo, 26. t. m., se bo v Novem mestu pod pokroviteljstvom R. Jakopiča slovensko otvorila prva pokrajinska razstava. Udeležili se je bodo že znani in še nekateri neznani dolenski slikarji: B. Jakac, F. Anšič, J. Carbo in pa slikarski naraščaj: J. Cvetičar, Z. Skalsky, M. Mušič, B. Grad in pa F. Ayseč. Istega dne zvečer se bo vršil v Narodnem domu dne prisotnosti ljubljanskih umetnikov običajen tedenski literaren večer pod vodstvom so-trudnika Dom in Sveta A. Podbevška in akademičnega slikarja Jakaca.

Poslano. *)

Ivica Bolaffio & Sinova, veletrgovina z vinom in žganjem

Spodnji Siska.

V zadnjih mesecih razširilo Vaši zastopniki pri mojih odjemalcih na Kranjskem in Stajerskem neresnične vesti, da prodajam jaz Vaše vino in da dajo oni mojim strankam isto vino lahko liter za 2 K ceneje.

Dasi sem se obrnil ustno in pisмено na Vas, da preprečite tako postopanje Vaših zastopnikov ozir. njihovih potnikov in uslužbencev. In ste mi Vi to tudi obljubili, ni prenehalo širjenje takih govoril s strani Vaših ljudi, za kar imam nepobitne dokaze. Radi tega sem primoran

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le kolikor določa zakon.

lavno odkrosati tako postopanje Vaših ljudi, za katere ste Vi odgovorni in katerega namen je škodovati moji trgovini. Med trgovci ni običajno, da bi se posluževali takih sredstev v svrhu došera skenjanja kupčih in prepuščam lavnosti sodbo o tem, ali le to običajna in dopustna, ali umazana konkurenca.

V Ljubljani, dne 17. septembra 1920.

Milko Jesih, veletrgovina z vinom, Florianska ulica številka 36.

Mali oglasi.

Proda se:

SODE

vsake velikosti, nove, hrastove, ima v zalogi »Sodarska zadruga v Tacnu«, pošta št. Vid nad Ljubljano. 1776.

DVA AMERIKANSKA FOTOGRAFIČNA APARATA, KANONA,

za izdelovanje brošk, na prodaj. Slika se izgotovi v eni minuti, vsak lažnik se v petih minutah nauči s takim aparatom slikati. Velik zaslužek zagotovljen vsakomur. Zelo priporočljivo za invalide. Naslov se polzve v upravnistvu »Jugoslavije«. 1784.

POZOR, KOVAČI!

Prodajam čisto novo kovaško orodje po najnižji ceni. Polzve se pri Jože Fink, št. Vid pri Stični, Dolensko. 1785.

REGISTER-BLAGAJNA,

velika, v dobrem stanu, sedem mladnih čistolovnih PREPELIČARJEV (Forstbunde) ter FOTOGRAFIČNI APARAT z opremo, na prodaj. 1789.

2 TOVORNA AVTOMOBILA

vsak 35 PS in za 4 tone teže, na prodaj. Vprašati je na naslov Jakob Kovačič, Crešnjevci 119, Oornja Radgona. 1769.

SALONSKO OGLEDALO,

kakor novo, z hrastovim lesom okroženo, spodaj prostor za cvetlice, visokost 1:70, širokost 75, velja kompletno 4500 K, na prodaj. Na pogled Grad Gutenbüchel pri Soštanju. 1770.

VEČ OBLEKE IN ČEVLJEV

se prodaj v hiši dr. Sadnika, I. nadst., Ptuj. 1772.

ŽGALNO PRIPRAVO ZA ŽGANJEKUHO (lahko se kuha vedno nadalje), RABLJENE SODE od žganja in vina, različne STEKLENICE in HRASTOVE PLOHE prodaj zaradi preselitve, P. Cvek, Kamnik. 1751.

Kupi se:

PRVOVRSTEN KONCERT-PIANINO se kupi. Cenjene ponudbe z navedbo cene na poštni predal 124, Ljubljana. 1783.

PARNIH CEVI

(Rippenrohre), večja množina, se kupi. Dajte kupimo PARNI KOTEL (Dampfessel), 6 atmosfer, stoječ ali vzdan, TRANSMISIJE, 50 mm prekmere, in stenske konsole. Ponudbe na tvornicu koža i cipela And. Jakl d. d. Karlovac. 1786.

Službe:

TRGOVSKI POMOČNIK izvežban v mešani stroki, išče službo v mestu ali na deželi. Cenjene ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod Trgovce. 1777.

AKADEMIK-BEGUNEC,

absolvent realke in geodetskih tečajev z odličnim uspehom, išče primerne službe pri kakih stavb. družbi ali podjetju za takol. Ponudbe pod »Nujna potreba« na upravo »Jugoslavije«. 1778.

BRIVSKI POMOČNIK

star 17 let želi nameščenja v Mariboru, Celju ali Ljubljani. Adresa v upravi lista.

Razno:

KDO NAPRAVI 5 sodov iz mesca ali bora 11/4 col drva 2 m, visoka 1.25 m široka, oba dna s kri-

žem. Najnižje ponudbe na Tvornica koža i cipela And. Jakl d. d. Karlovac. 1788.

Širite med narod:

Koroška. — Spisa Carantanus. — Z barvnim zemljevidom Koroške. Cena 4 K.

Gospovetsko polje. Spisal dr. Bog. Vošniak. Cena 2 K.

Naša Istra. Spisal Fr. Erjavec. Cena 1 K.

Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Stojimo tik pred odločitvijo, tik pred plebiscitom. Naša narodna dolžnost je, da se zavedamo svojih pravic, da spoznavamo svojo domovino ter da smo poučeni o naših najbolj perečih vprašanjih. Naročite te knjige in širite jih med ljudstvom!

Naročajo se pri »Zvezni knjigarni« v Ljubljani Marijin trg 8 in v vseh podružnicah »Jugoslavije« ter v vseh knjigarnah.

Obnovite naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

KONJAK

stari vinski je pri slabosti vsled starosti, pri težkočah v želodcu in pečenju moči pravo življenje vzbujajoče sredstvo. Dva litra pošilja franco za v naprej poslanih K 198.80. 1 liter za K 108. Heneš Hertl, veleposelsnik, grad Golle, pri Konjicah, Slovenija. 1445

Suble gobe laneno seme in vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semeni Sever & Comp. Ljubljana Volfova ulica 12.

vinskih sodov

v najboljšem stanju se po ugodni ceni prodaj. s. liter K 3.—. Ponudbe pod »SODI« na Anončni zavod, Drago Bečjak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Kadi prezidave lokalno prodaj ostalo zalogo

usnja

1668 po nizkih cenah.

Fr. Seunig, Marijin trg 2.

Trstje GOLUB

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4.80, pri večjih naročilih zastonj popust, Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo). 771

la apno

v posih in zdrobljeno dobavlja na vagono »AVA« tovarna, Laško.

Prvorvrstni cigaretni papir in širočnice znamke

„Altesse“

po najnižji ceni na debelo in na drobno piporoča trgovina Ivan Bonaž, Ljubljana, Sečemburgova ulica.

IZKUŠANO NAJBOLJI CIGARETPAPIR

GOLUB

Proizved Frče hrvaške tvornice cigaretpapira i tuljaka. — Zagreb, Maksimirska c. br. 10. Tel. 9-56.

Zasebni učni zavod „LEGAT“ v Mariboru.

6 mesečni tečaji in 4 mesečni tečaji. Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaj za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetrnike, hrvaški jezik, nemški jezik za začetrnike, lepomisje, cirilico in obrtno risanje.

Obširni prospekt brezplačno, Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst., sprejema od 11.—12. ure.

Odvetniška pisarna Dr. Karl Koderman-a v Mariboru se je preselila na Aleksandrovo cesto 12 (ob vogalu Sodne ulice). 1541

Rabljene sode

od olja in petroleja v najboljšem stanu kupi takoj

„PROMET“

tehn.-ind. podjetje dr. z o. z. LJUBLJANA, Gradišče številka 9. 1547

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje, d. d.

Breg pri Ptuju

ima na prodaj

gonilne in šivalne jarmene, inozemske provenijence

v večjih množinah po zmernih cenah. 1551

Električna razsvetljava!

Popolne napeljave v mestih in pokrajinah. Kompletne naprave gradi in vsakovrstne inštalacije izdeluje po najmodernejših principih in po najkufantnejših pogojih

tvrdka „Svetla“

Centralo: LJUBLJANA, Mostni trg 25. Podružnica: ZAGREB, Frankopanska ulica 2.

Ponudbe in pojasnila na željo vsaki čas brezplačno na razpolago

Modni atelije M. ŠARC prevzema zopet naročila. Sprejemne ure od 10.—12. in od 3.—6. Kongresni trg 4. 1565 Gerberjeva hiša.

Svetlo bakrene in aluminijeve žice

za prosti vod. — Inštalacijske potrebščine. — Cene nizke.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave VOJNOVIČ & Cie., Ljubljana, Wilsonova cesta št. 22.

Tvrška Paternost & Remic, Ljubljana,

naznanja vsem svojim cenj. odjemalcem zlasti v okrajih:

Velike Lašče, Bloke, Cirknica, Ležki potok, Lež in Prezid,

da je ustanovila v Vel. Laščah pod kolodvorom v prostorih g. Alojzija Hočevarja svojo podružnico:

zalogo in prodajo dež. pridelkov na debelo,

kjer bodo cenjeni odjemalci dobili vedno in po najnižji ceni zlasti: koruzo, oves, moko i. t. d. vsako množino nad 100 kg. 1570. Vreče je poslati oziroma prinesiti s seboj.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg številka 19.

Naročila sprejema tudi upravnistvo »Jugoslavije« v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuju, Prešernova ulica.

Table with 3 columns: 'Čitajte! Razširjajte! Naročajte!', 'Knjige založbe „ZVEZNE TISKARNE“ v Ljubljani, Marijin trg 8.', and 'Čitajte! Razširjajte! Naročajte!'. Lists various books and brochures with prices.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani. Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti. obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun. Ustanovljen septembra 1919. Prometa do srede junija nad 65,000,000 kron. 4% interest rate. Neposredno pod državnim nadzorstvom.